

AR-GE, YENİLİK VE TASARIM PROJELERİNİN DENETİMLERİ YÖNETİCİ ŞİRKETLER TARAFINDAN YAPILABİLECEK

ÖZET:

10.8.2016 tarih ve 29797 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan [ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİNE İLİŞKİN UYGULAMA Ve DENETİM YÖNETMELİĞİ](#)’nde 7263 ve 7346 sayılı Kanunlar ile 5746 sayılı ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN’da yapılan değişiklere ilişkin değişiklikler yapıldı.

Bakanlık gerek görmesi halinde Yönetmelik kapsamında yürütölen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projelerinin denetimlerini yapmak üzere en az bir yıl faaliyette bulunan teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetici şirketlerini görevlendirebilecektir.

Yönetmelik değişikliği 3 Şubat 2021 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir

DETAYLAR:

03/2/2021 tarih ve 31384 sayılı 31887 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7263 sayılı Kanun ve 25/12/2021 tarih ve 31700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7346 sayılı Kanunlar ile 5746 sayılı ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN’da bazı değişiklikler yapılmış ve konuyla ilgili açıklamalara TÜRMOB’un 08.02.2021/43 ve 27.12.2021/239 sayılı Sirkülerinde yer verilmişti.

25/8/2022 tarih ve 31934 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile 5746 sayılı Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esasların düzenlendiği “[ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİNE İLİŞKİN UYGULAMA Ve DENETİM YÖNETMELİĞİ](#)”nde yapılan Kanuni düzenlemeler kapsamında bazı değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu değişiklikler özetle aşığıdaki gibidir:

- İlaç üretim izni öncesinde en az iki aşaması yurt içinde gerçekleştirilmeyen klinik çalışmalar ArGe ve yenilik faaliyeti kapsamında değerlendirilmemekteydi; yapılan değişiklik ile birlikte ilaç üretim izni öncesinde Faz-1 ya da Faz-2 çalışmalarından en az biri yurt içinde gerçekleştirilmeksizin yapılan Faz-3 klinik çalışmalar Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında değerlendirilmeyecektir.

- Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütölen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmalarını karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan vergiden, 1/1/2022 tarihinden önce 193 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde düzenlenen asgari geçim indirimi, 1/1/2022 tarihinden sonra 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen asgari ücret istisnasına isabet eden vergi düşöldükten sonra kalan vergi tutarının; doktoralı olanlar ile desteklenecek programlardan birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan beşi, yüksek lisanslı olanlar ile desteklenecek programlardan birinde lisans derecesine sahip

olanlar için yüzde doksanı ve diđerleri için yüzde sekseni, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir.

- Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde doktora mezunu personelin üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında ders vermesi ve bu dersin içeriğinin Ar-Ge, yenilik, teknoloji, inovasyon, girişimcilik gibi hususlarla ilgili olduğunun üniversiteler tarafından tevsik edilmesi ve ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından onaylanarak Bakanlığa bildirilmesi veya Ar-Ge ve tasarım personelinin, 4691 sayılı Kanun kapsamında kurulan teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere mentorluk yapması ve bu mentorluk faaliyetinin, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi tarafından tevsik edilmesi ve ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından onaylanarak Bakanlığa bildirilmesi durumunda, mentorluk faaliyeti ve ders saatine karşılık gelen sürelerin toplamda haftalık 8 saati aşmamak şartıyla, bu çalışmalarını gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Buna ilave olarak gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla bu fıkrada belirtilen durumlar haricinde bu merkezler dışında geçirilen süreler de ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından Bakanlığa bildirilmesi durumunda gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Cumhurbaşkanı, yüzde yirmi olarak belirlenen bu oranı belirleyeceği bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe kadar artırmaya veya tekrar kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.

- Desteklenecek programlardan en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerine, bu personelin her birine ödedikleri aylık ücretin o yıl için uygulanan aşgari ücretin aylık brüt tutarı kadarlık kısmı, kamu personeli hariç olmak üzere iki yıl süreyle, Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanabilecek olup; bu destekten yararlanılabilmesi için istihdam edilecek yükseköğretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programlarından mezun personelin 1/3/2016 (dahil), Yükseköğretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programlardan mezun personelin ise 3/2/2021 (dahil) tarihinden sonra işe alınması ve ilgili işletmede ilk kez istihdam edilmesi esastır.

- Ar-Ge merkezleri veya tasarım merkezlerinde, 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, yabancı uyruklu Ar-Ge veya tasarım personeli çalıştırılabilir. Bu fıkra kapsamında çalışacak yabancıların çalışma izni başvuruları, bu kişileri çalıştıracak işletmelerce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılır ve Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda karara bağlanmalıdır.

- Ar-Ge merkezleri ile tasarım merkezleri Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından en geç üç yılda bir denetlenir.

- Bakanlık gerek görmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projelerinin denetimlerini yapmak üzere en az bir yıl faaliyette bulunan teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetici şirketlerini görevlendirebilir.

- Rekabet öncesi işbirliği projelerinin desteklenmesine ilişkin öngörülen azami süre otuz altı aydan kırk sekiz aya çıkarılmıştır.

- İzleme süreci başlayan rekabet öncesi işbirliği projelerinde, proje yürütücüsü tarafından proje destek sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren altı aylık dönemler halinde hazırlanan gelişme raporları dönemin bitimini takip eden ay içerisinde Bakanlığa sunulur. Rekabet öncesi işbirliği

projelerinin başvuru, değerlendirme, izleme ve denetim, ödeme sonuçlandırılması, durdurulması, iptal edilmesi, bunlara ilişkin süreçler ile destek kalemleri, sözleşmede yer alacak hususlar ve uygulamaya ilişkin iş ve işlemler, Bakanlıkça hazırlanan Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri Uygulama Usul ve Esaslarında belirtilir.

- Ar-Ge Merkezleri, Tasarım Merkezleri ve Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin yerindelik ve uygunluk denetimleri Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından gerçekleştirilmektedir. Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde, bu Yönetmelikte öngörülen sürelerle bağlı olmaksızın Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin izleme ve denetim faaliyetlerine ilişkin olarak en az bir izleyici veya Bakanlık personeli görevlendirilmesine de karar verilebilir.

- 1/1/2022 tarihinden itibaren verilecek yıllık kurumlar vergisi beyannamesinde 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında yararlanılan indirim tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Bu fıkra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır. Bu tutarın, geçici hesabın olduğu yılın sonuna kadar Türkiye’de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır. Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması halinde, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın yüzde yirmisi, ilgili yılda yararlanılan Ar-Ge indirimine konu edilemez. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Cumhurbaşkanı bu fıkroda yer alan tutar ve oranları birlikte ya da ayrı ayrı sifra kadar indirmeye, beş katına kadar artırmaya yetkilidir.

Yönetmelik değişikliği 3 Şubat 2021 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ek:

[Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği](#)

Saygılarımla;

31.08.2022
Ferdî Asım Hellaç
Mali Müşavir

<https://hellac.com>